Lietas Nr. A420532613
Lietas arhīva Nr. A42-02204-14/18

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 26.augustā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Zariņa,

piedaloties pieteicējas akciju sabiedrības „Capitalia" pārstāvim E.E. un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvēm I.M. un I.C.,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz AS „Capitalia" (iepriekš – SIA „Capitalia") pieteikumu par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras iepirkuma „Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras turējumā esošo valsts pensiju speciālajam budžetam nodoto AS „Saldus labība" un SIA „Līvānu kūdras fabrika" kapitāla daļu novērtēšana" (id.Nr.VSAA-2013/205) lepirkuma komisijas 2013.gada 15.novembra lēmuma atzīšanu par prettiesisku un zaudējumu 6 257,79 *euro* (4 398 Ls) atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] AS „Capitalia" (turpmāk arī – pieteicēja) piedalījās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk arī - VSAA) rīkotajā iepirkumā „Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras turējumā esošo valsts pensiju speciālajam budžetam nodoto AS „Saldus labība" un SIA „Līvānu kūdras fabrika" kapitāla daļu novērtēšana" (id.Nr.VSAA-2013/205) (turpmāk arī - iepirkums).

[2] VSAA ar 2013.gada 15.novembra lēmumu (turpmāk arī – pārsūdzētais lēmums) iepirkumā par uzvarētāju atzina SIA „Eiroeksperts". Pieteicējas piedāvājums tika noraidīts, jo pieteicēja neatbilda uzaicinājuma 8.4.2.2.punkta prasībām, proti, tā neiesniedza akreditētas sertificēšanas institūcijas izsniegtu sertifikātu valsts regulētajā vērtēšanas jomā, kas dod tiesības vērtēt sabiedrību valsts kapitāla daļas, veikt biznesa un nemateriālo aktīvu novērtēšanu.

[3] 2013.gada 17.decembrī un 2014.gada 18.janvārī Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā saņemts AS „Capitalia" pieteikums un tā papildinājums, tajos norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] Kapitāla daļu novērtēšana nav valsts regulēta joma. Vienīgā valsts regulētā vērtēšanas joma ir nekustamā īpašuma vērtēšana, tai ir noteikta vērtētāju sertificēšanas kārtība. VSAA nepamatoti pielīdzina kapitāla daļu vērtēšanu nekustamā īpašuma vērtēšanai.

Iepirkuma prasība par sertifikāta iesniegšanu nav interpretējama tā, ka pretendentam ir pienākums iesniegt jebkāda veida sertifikātu. Minētā prasība nav izpildāma kompetentas institūcijas un regulējuma trūkuma dēļ.

[3.2] Pieteicējas tiesības veikt kapitāla daļu novērtēšanu apliecina Uzņēmumu reģistra 2013.gada 7.novembra lēmums Nr.11-6/163736, ar kuru pieteicēja ir iekļauta mantiskā ieguldījuma vērtētāju sarakstā. Minētais lēmums ir vienīgais dokuments, kas var apliecināt tiesības veikt kapitāla daļu novērtēšanu. Tādējādi pieteicējas piedāvājums atbilst visām iepirkuma prasībām, tostarp prasībai par sertifikāta iesniegšanu.

[3.3] VSAA pārstāvis 2013.gada 7.novembra atbildē pieteicējai apstiprināja, ka Uzņēmumu reģistra lēmums atbilst iepirkuma prasībās noteiktajam sertifikātam. Pieteicējai bija pamats paļauties, ka iepirkumā oficiāli norādītā kontaktpersona ir kompetenta un pilnvarota paust ar iepirkumu saistīto informāciju. Minētais īpaši attiecas uz jautājumiem par iesniedzamo dokumentu atbilstību iepirkuma prasībām.

[3.4] Pieteicēja ir patiesā iepirkuma uzvarētāja, pieteicējai ir nodarīti zaudējumi piedāvājuma līgumcenas apmērā - 6 257,79 *euro* (4 398 Ls). Par zaudējumiem ir uzskatāma neiegūtā peļņa, kuru pieteicēja būtu saņēmusi par iepirkuma priekšmeta izpildi.

[4] 2014.gada 20.janvārī tiesā saņemts VSAA rakstveida paskaidrojums par pieteicējas pieteikumu, kurā VSAA norādījusi, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 9.decembra noteikumu Nr.534 „Kārtība, kādā saņemams profesionālās kvalifikācijas sertifikāts nekustamā īpašuma novērtēšanai" 2.punktam un Ministru kabineta 2010.gada 18.maija noteikumiem Nr.445 „Noteikumi par nacionālo akreditācijas institūciju" valsts akreditētā institūcija sertifikātu izsniegšanai, kas apliecinapersonas kvalifikāciju profesionāli noteikt nekustamā īpašuma tirgus vērtību, ir SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs" struktūrvienība – Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (turpmāk arī - LATAK).

Pamatojoties uz likuma „Par atbilstības novērtēšanu" 13.panta ceturto daļu, LATAK ir izsniedzis akreditācijas apliecību nekustamā īpašuma vērtētāju sertificēšanai Latvijas Īpašumu vērtētāju asociācijas Vērtētāju birojam (turpmāk arī - LĪVA VSB).

[4.2] Prasības sertifikāta iegūšanai uzņēmējdarbības (biznesa) un nemateriālo aktīvu novērtēšanai kopumā ir analogas prasībām nekustamo īpašumu vērtētājiem. Tā kā LĪVA VSB veic nekustamā īpašuma vērtētāju sertificēšanu, tās izsniegtie sertifikāti uzņēmējdarbības (biznesa) un nemateriālo aktīvu novērtēšanai ir atbilstoši, lai pierādītu pretendenta tiesības un kompetenci nodrošināt iepirkumā minēto sabiedrību kapitāla daļu novērtēšanu.

[4.3] Pieteicējas arguments, ka iepirkuma prasība par sertifikāta iesniegšanu ir neizpildāma, nav pamatots. Ministru kabineta 2009.gada 9.maija noteikumu Nr.366 „Noteikumi par valsts pensiju speciālajam budžetam nodoto kapitāla daļu pārdošanas nosacījumiem un kārtību" (turpmāk – noteikumi Nr.366) 16.punktā noteiktās vērtētāja tiesības vērtēt sabiedrību valsts kapitāla daļas apliecina ar profesionālās kvalifikācijas apliecinošiem sertifikātiem, kurus izsniedz LĪVA VSB. SIA „Eiro eksperts" piedāvājumam bija pievienoti atbilstošie sertifikāti.

[4.4] VSAA pārstāvja A.D. 2013.gada 7.novembrī sniegtajai atbildei pieteicējai ir informatīvs raksturs. A.D. ir paudis personīgo viedokli, kas nav uzskatāms par iepirkuma komisijas viedokli. Minētā persona nav tiesīga sniegt atbildes iepirkuma komisijas vārdā.

[4.5] Iesniedzot piedāvājumu, nevienam no pretendentiem normatīvie akti negarantē uzvaru iepirkumā un plānotā līguma noslēgšanu. Pieteicēja nav pierādījusi zaudējumu esību, cēloņsakarību starp VSAA prettiesisko darbību vai bezdarbību un radītajiem zaudējumiem. Tādējādi pieteicējai ar pārsūdzēto lēmumu zaudējumi nav nodarīti.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumu uzturēja uz tajā un to papildinājumā norādīto argumentu pamata.

[6] Tiesas sēdē VSAA pārstāves pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējusi lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[8] Publisko iepirkumu likuma 8.^{1}panta trešā daļa noteica, ka iepirkuma komisija nosaka pamatotas un objektīvas prasības attiecībā uz pretendentiem un iepirkuma priekšmetu, nodrošinot, ka minētās prasības nerada nepamatotus ierobežojumus konkurencei iepirkumā. Iepirkuma komisija arī nosaka kritērijus, ko ņems vērā, lai no prasībām atbilstošajiem piedāvājumiem izvēlētos visizdevīgāko piedāvājumu.

Minētā panta 5.^{2}daļa paredzēja, ka pēc piedāvājuma iesniegšanas termiņa beigām iepirkuma komisija izvērtē iesniegtos piedāvājumus un izvēlas vienu vai vairākus piedāvājumus atbilstoši šā panta trešajā daļā minētajām prasībām un kritērijiem.

No minētajām tiesību normām secināms, ka pasūtītājs bija tiesīgs noteikt prasības iespējamo pakalpojuma sniedzēju kvalifikācijai un piedāvājuma kvalitatīvajiem un tehniskajiem parametriem. Tāpat pasūtītājs bija tiesīgs noraidīt pakalpojuma sniedzējus, kuri neatbilst iepriekš izziņotajām kvalifikācijas prasībām vai kuru piedāvājumi neatbilst tehniskajās specifikācijās noteiktajām prasībām.

[9] Pretendentiem izvirzītās prasības bija noteiktas uzaicinājuma 6.2.2.punktā, bet 8.4.2.punktā bija norādīti iesniedzamie dokumenti, kas apliecinātu pretendentu atbilstību izvirzītajām prasībām.

Uzaicinājuma 6.2.2.punkts noteica, ka pretendentam ir akreditētas sertificēšanas institūcijas izsniegts sertifikāts valsts regulētajā vērtēšanas jomā (ir tiesības vērtēt sabiedrību kapitāla daļas, veikt biznesa un nemateriālo aktīvu novērtēšanu) un tas ir iekļauts Uzņēmumu reģistra uzturētajā sarakstā http://www.ur.gov.lv/eksperti.html. Uzaicinājuma 8.4.2.2.punkts paredzēja, ka piedāvājumā jāiesniedz akreditētas sertificēšanas institūcijas izsniegts sertifikāts valsts regulētajā vērtēšanas jomā (ir tiesības vērtēt sabiedrību

kapitāla daļas, veikt biznesa un nemateriālo aktīvu novērtēšanu).

Tiesas ieskatā uzaicinājuma 6.2.2.punktā nepārprotami ir norādīts, ka pretendentam ir ne tikai jābūt iekļautam Uzņēmumu reģistra sarakstā, bet tam ir arī jābūt akreditētas sertificēšanas institūcijas izsniegtam sertifikātam valsts regulētajā vērtēšanas jomā (ir tiesības vērtēt sabiedrību kapitāla daļas, veikt biznesa un nemateriālo aktīvu novērtēšanu). Turklāt atbilstoši uzaicinājuma 8.4.2.2.punktam pretendentam bija arī pienākums iesniegt sertifikātus.

Pieteicēja sertifikātus neiesniedza. Tas, ka pieteicēja apzinājās, ka uzaicinājuma 8.4.2.2.punkts varētu ietver sevī prasību iesniegt sertifikātus, ir redzams, no elektroniskā pasta vēstules, kurā pieteicēja pārjautāja iepirkuma komisijas kontaktpersonai, vai ir iesniedzams arī sertifikāts *(lietas 29.lapa)*.

[10] No pieteikuma izriet, ka pieteicējai nebija pienākums iesniegt sertifikātus, jo uzaicinājumā tika prasīts iesniegt neeksistējošus sertifikātus. Proti, vienīgā valsts regulētā vērtēšanas joma ir nekustamā īpašuma vērtēšana, taču uzaicinājumā nav prasīts iesniegt sertifikātu nekustamā īpašuma vērtēšanas jomā, bet gan tādās valsts neregulētajās vērtēšanas jomās kā sabiedrību kapitāla daļu vērtēšana un biznesa un nemateriālo aktīvu vērtēšana.

Pieteicējas arguments nav pamatots.

Pirmkārt, tiesa norāda, ka pasūtītājam ir tiesības noteikt prasības iespējamo pakalpojuma sniedzēju kvalifikācijai. Tāpat pasūtītājs ir tiesīgs noraidīt pakalpojuma sniedzējus, kuri neatbilst iepriekš izziņotajām kvalifikācijas prasībām. Turklāt prasības iesniegt sertifikātus var nebūt saistītas ar vispārējām valstī noteiktajām obligātajām sertifikācijas prasībām. Tāpēc, piemēram, pasūtītāja bija tiesīga noteikt, ka ir iesniedzams sertifikāts par tiesībām veikt biznesa un nemateriālo aktīvu novērtēšanu. Šāda papildu prasību izvirzīšana ir arī saprātīga, ievērojot noteikumu Nr.366 16.punktā ietverto prasību pieaicināt vērtētāju (ekspertu), kam ir tiesības vērtēt sabiedrību valsts kapitāla daļas un kurš iekļauts Uzņēmumu reģistra apstiprinātajā sarakstā.

Otrkārt, no tehniskās specifikācijas 4.1.5.punkta redzams, ka kapitāla daļu vērtēšana var ietvert sevī arī nekustamā īpašuma vērtējumu *(lietas 12.lapa)*. Pieteicēja tehniskā piedāvājuma 5.4.6.punktā ir piekritusi veikt arī nekustamā īpašuma vērtējumu *(lietas 17.lapa)*. Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicēja apzinājās, ka kapitāla daļu vērtēšana ietver sevī arī nekustamā īpašuma vērtēšanu un ka tai ir jāatbilst arī nekustamā īpašuma vērtētājiem izvirzāmajām prasībām.

Lietas dalībnieku starpā nepastāv viedokļu atšķirības par to, ka nekustamā īpašuma vērtēšana ir valsts regulēta vērtēšanas joma un ka tajā var darboties ar atbilstošu sertifikātu.

Secīgi uzaicinājuma 8.4.2.2.punktā ietvertā prasība iesniegt sertifikātu valsts regulētajā vērtēšanas jomā bija attiecināma uz sabiedrības kapitāla daļu vērtēšanu, jo tā atbilstoši specifikācijas prasībām ietvēra arī nekustamā īpašuma vērtēšanu. Vienlaikus nolikumā bija arī paskaidrojoši norādīts, ka nepieciešams arī sertifikāts biznesa un nemateriālo aktīvu novērtēšanā, kas nav valsts regulētā vērtēšanas joma. Kā jau norādīts iepriekš, arī šādas prasības pasūtītājam bija tiesības noteikt.

[11] No pieteikuma izriet, ka sertifikāti nebija jāiesniedz, jo iepirkuma komisijas kontaktpersona, atbildot uz pieteicējas jautājumu par sertifikātu iesniegšanas nepieciešamību, norādīja, ka pietiekams esot Uzņēmumu reģistra izsniegts dokuments, kuru pieteicēja arī iesniedza. Tiesas ieskatā iepirkumu komisijas kontaktpersonas elektroniskā pasta vēstule nav pietiekams pamats, lai secinātu, ka uzaicinājumā noteiktās prasības nav jāievēro.

Iepirkumu komisijas kontaktpersonas elektroniskā pasta vēstulē *(lietas 29.lapa)* sniegtā atbilde ir vispārīga un nekonkrēta, tajā nav tiešā tekstā norādīts, ka sertifikāti nav jāiesniedz. Tieši otrādi vēstulē norādīts, ka dokumenti ir jāsniedz, neprecizējot kādi. Atbilde varētu būt saprotama arī tā, ka iesniedzami ir tie dokumenti, uz kuru pamata pieteicēja ir iekļauta Uzņēmumu reģistra sarakstā, tātad arī sertifikāti. No sniegtās atbildes ir redzams, ka vēstules rakstītājs ir paudis savu iestādes darbinieka viedokli, jo atbildi sācis ar vārdiem „Domāju, ja jau..". Minētā atbilde nav uzskatāma par oficiālu uzaicinājuma normu skaidrojumu.

Kā jau norādīts iepriekš, uzaicinājuma normas ir skaidras, tajās tiešā tekstā ir norādīts, ka piedāvājuma iesniedzējam ir jābūt ne tikai iekļautam Uzņēmumu reģistra sarakstā, bet tam ir jāiesniedz arī sertifikāti. Ja iestādes darbinieka atbilde nozīmētu, ka nekādi sertifikāti nav jāiesniedz, tas būtu pretrunā ar uzaicinājumā norādītajām prasībām. Šāda Iepirkumu komisijas uzaicinājuma normu tulkojums prasītu uzaicinājuma normu grozīšanu, grozījumu publicēšanu. Konkrētajā gadījumā uzaicinājuma normas nav grozītas.

[12] Tā kā pārsūdzētais lēmums ir tiesisks, nav pamatots pakārtotais prasījums par zaudējumu atlīdzinājumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 253.panta ceturto daļu, Publisko iepirkumu likuma 8.^{1}panta trīspadsmito daļu, tiesa

nosprieda

Noraidīt akciju sabiedrības „Capitalia" pieteikumu par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras iepirkuma „Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras turējumā esošo valsts pensiju speciālajam budžetam nodoto AS „Saldus labība" un SIA „Līvānu kūdras fabrika" kapitāla daļu novērtēšana" (id.Nr.VSAA-2013/205) Iepirkuma komisijas 2013.gada 15.novembra lēmuma atzīšanu par prettiesisku un zaudējumu 6 257,79 *euro* (4 398 Ls) atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Zariņa